

סיכום כנס הדיינים בנושא:

מעמדה ההלכתי של חברה בע"מ

1. ישנה מחלוקת בעולם המשפט האם חברה היא אישיות משפטית ממשית או שמא רק אישיות משפטית למראית עין.
2. לעניין דיני ממונות יש לראות בחברה אישיות משפטית למראית עין,¹ וזאת על סמך הסכמות מפורשות או מכללא, וכן על סמך חוק החברות.
3. בנוסף, יש לקבל באופן עקרוני את חוק החברות על פי שיקול דעתו של בית הדין ולמעט סעיפים שיוכח שהם מנוגדים להלכה, וזאת, רק בנוגע לשאלות הנוגעות ישירות בייחודה של חברה ולא בשאלות אחרות כגון דיני הראיות וכד', בהן יש לדון בחברה ככל דיני התורה הרגילים.²
4. בהתאם לקביעה זו, ועל פי דעת רוב הפוסקים, לא ניתן לתבוע בעל מניות או מנהל בחברה למעט מקרים חריגים בהם הם נהגו שלא כדין באופן המאפשר תביעה אישית כנגדם (הרמת מסך).³
5. חלק מהגדרת חברה מחיל עליה את עקרון הרציפות ולכן לא יהיה שינוי במעמדה או בזכויותיה גם אם הבעלות על המניות עברה לקונים או ליורשים.
6. חברה בבעלות יהודים חייבת ככל יהודי להתדיין בדין תורה.⁴
7. במקרה של פשיטת רגל, באופן עקרוני, יש לחלק את החובות על פי החוק, ולמעשה יפעל בית הדין מתוך שיקול דעת רחב.⁵
8. מסתבר שלמי שהוסמך על ידי החברה לייצג אותה בבית הדין יש מעמד של מורשה, והודאה שלו תחייב את החברה.
9. יש יתרון בקבלת הסכמת צדדים לעקרונות אלה.

¹ הרב שמחה מירון, "מעמד החברה בע"מ במשפט העברי", סיני נ (תשכ"ו) עמ' רמה; הרב יעקב פרבשטיין, "גדרי חברה בע"מ לדיני ממונות", ישורון כ, עמ' תקעו.

² ע"פ הריא"ה הרצוג, תחוקה לישראל על פי התורה, כרך ב, עמ' 72; פתחי חושן הלוואה פרק ב, הערה סג.

³ הרב חיים גדליה צימבליסט, פסקי דין רבניים חלק י, עמ' 293; שו"ת מנחת יצחק חלק י סימן קמג; שו"ת משנה הלכות חלק ו סימן רעז. לכך יש להוסיף את הפוסקים שסברו שחברה היא אישיות משפטית ממשית. החר"ג היחידי הוא שו"ת שבט הלוי חלק ח סימן שו.

⁴ שו"ת משנה הלכות חלק יב סימן תיז.

⁵ שו"ת אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן סב.

הרב יעקב אריאל, רב העיר רמת גן, ואב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"
הרב ד"ר רצון ערוסי, רבה של קריית אונו, ויו"ר הליכות עם ישראל
הרב אברהם גיסר, רבה של עפרה, יו"ר מכון משפטי ארץ, אב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"
הרב יוסף כרמל, ראש כולל ארץ חמדה ואב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"
הרב אליעזר שנקולבסקי, ראש ישיבת ההסדר בית שמש, ואב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"
הרב שלמה אישון, ראש מכון כת"ר, רב מזרח העיר רעננה ואב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"
הרב יהונתן בלס, רב היישוב נווה צוף, ראש כולל חזון יהודה ואב"ד לממונות "ארץ חמדה – גזית"